

VEIKLOS ATASKAITA 2018

APIE MUS

Žmogaus teisių stebėjimo institutas (ŽTSI) – nepriklausoma, nevyriausybinė, pelno nesiekianti organizacija, kurią sudaro žmogaus teisių profesionalai – teisininkai, socialinių ir politikos mokslų ekspertai. Mūsų misija – prisidėti prie atviros ir demokratinės visuomenės kūrimo užtikrinant žmogaus teises ir laisves.

Misija

Siekiame socialinių pokyčių ir geresnės žmogaus teisių apsaugos. Tikime, jog galime gyventi visuomenėje, kurioje gerbiamas pamatinis žmonių orumas, laisvė nuo neteisėtų suvaržymų ir visų lygybė prieš įstatymą.

Prioritetinės veiklos sritys 2018 metais

- Nukentėjusiųjų teisės
- Įtariamųjų ir kaltinamųjų teisės
- Žmogaus teisės laisvės atėmimo vietose
- Teisė į privatumą ir duomenų apsauga
- Saviraiškos laisvė
- Lygios galimybės

Veiklos formos

ŽTSI teisininkų, politikos ir socialinių mokslų ekspertų komanda atlieka tyrimus, teikia pasiūlymus teisės aktams ir programiniams dokumentams, dalyvauja darbo grupėse, rengia ataskaitas tarptautinėms žmogaus teisių priežiūros institucijoms, imasi bylų teismuose strateginiais žmogaus teisių klausimais, teikia ekspertines konsultacijas ir teisines paslaugas, vykdo projektus, organizuoja konvencinius ir nuotolinius mokymus teisėsaugos pareigūnams ir kitiems valstybės institucijų atstovams.

KĄ NUVEIKĖME 2018 METAIS?

Prie komandos prisijungė prof. Dainius Pūras

2018 m. vasarą Institutui pradėjo vadovauti Dainius Pūras, žmogaus teisių ekspertas ir aktyvus gynėjas, ilgametis instituto valdybos pirmininkas, Vilniaus universiteto profesorius, Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas teisei į sveikatą ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos Specialiųjų procedūrų koordinavimo komiteto pirmininkas.

D. Pūras, dirbdamas tarptautinėje aplinkoje kaip JT specialusis pranešėjas, gerai išmano esminius sunkumus, su kuriais šiandien pasauliniu lygiu susiduriama įgyvendinant šiuolaikinius žmogaus teisių principus. Vis dažniau nuo pagarbos pamatinėms asmens teisėms ir laisvėms nusisuka ne tik valstybės Lietuvos kaimynystėje, Rytų bei Centrinėje Europoje, bet ir kai kurios valstybės, kurios daugelį metų mums buvo pagarbos žmogiškajam orumui pavyzdžiu.

Sukauptas žinias ir patirtį D. Pūras ketina panaudoti Lietuvoje, priešinant šioms tendencijoms ir prisidedant prie žmogaus teisių padėties gerinimo. D. Pūras ketina plėtoti instituto įdirbį žmogaus teisių srityje, tęsti konstruktyvią valstybės institucijų kritiką ir bendradarbiavimą su jomis, kartu ieškant problemų sprendimo ir plėtojant pagarbos žmogui kultūrą Lietuvoje.

„Lietuvos raida bus sėkminga tik tokiu atveju, jei visuomenei ir piliečių rinktiems tautos atstovams užteks išminties lygiuoti į valstybes žmogaus teisių lyderes ir atsispirti gausioms sąmokslų teorijoms apie tariamą šiuolaikinių žmogaus teisių ir laisvių principų žalą“, – teigė D. Pūras.

D. Pūras pakeitė nuo 2016 m. sausio mėn. institutui vadovavusį Tomą Kubilių.

ŽMOGAUS TEISIŲ APŽVALGA 2016-2017

Apžvalgos pristatymo renginys, Joe Wood nuotraukos

2018 vasarą pristatėme [2016-2017 m. žmogaus teisių apžvalgą](#). Tai jau devintoji apžvalga, vertinanti, kaip pastaraisiais metais Lietuvoje įgyvendinami žmogaus teisių principai. Apžvelgiama, kuriose srityse pasiekėme progreso ir kur esame užstrigę bei nepasiekėme realios pažangos. Apžvalga skirta ir specialistams – teisininkams, politikams, valstybės pareigūnams, – ir plačiajai visuomenei, kiekvienam, kam rūpi žmogaus teisių klausimai.

Leidinį parengė 17 žmogaus teisių ekspertų – teisininkų, politikos ir kitų socialinių mokslų specialistų – komanda. Autoriai apžvelgia platų žmogaus teisių klausimų spektrą: nuo kovos su diskriminacija ir smurtu rezultatų, iki teisės į laisvę ir jos ribojimo, saviraiškos, religijos ir susirinkimų laisvės, bei asmens duomenų apsaugos.

Apžvalgos pristatymo diskusijoje „Atsiprašau, man atrodo, jūs paėmėte mano teises“ aptarėme kaip šiandien suprantamos asmens autonomija ir žmogaus teisės? Ar įmanoma prarasti atsparumą ir įprasti prie draudimų ir ribojimų politikos? Ar žmogaus teisės ir laisvės gali mums padėti tokiai politikai pasipriešinti.

LYGYBĖS IR NEDISKRIMINAVIMO ABC DARBUOTOJAMS

Nuotolinio mokymosi platformą Be-ribu.lt papildėme 4 naujais kursais

Įgyvendinant ES Nusikaltimų aukų direktyvą: teisinės ir praktinės naujovės	Sisteminis smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje - kas tai?	Lygybės ir nediskriminavimo ABC darbuotojams	Lygybės ir nediskriminavimo ABC darbdaviams
<p>Kam?</p> <p>Baudžiamosios teisės praktikams ir kitiems profesionalams, savo darbe susiduriantiems su nusikaltimų aukomis.</p>	<p>Kam?</p> <p>Specialistams, dirbantiems smurto artimoje aplinkoje tematika ir atvejais ir plačiai visuomenei.</p>	<p>Kam?</p> <p>Būsimiems bei esamiems darbo rinkos dalyviams, samdomiems darbuotojams, darbuotojų sąjungų atstovams, taip pat ir darbo ginčus nagrinėjančių institucijų atstovams.</p>	<p>Kam?</p> <p>Personalo specialistams, vadovaujančias pareigas įmonėse užimantiems asmenims, darbdaviams, darbdavių sąjungų atstovams.</p>
<p>Apie ką?</p> <p>Kurso metu aptariamos ES Nusikaltimų aukų teisių direktyvos atneštos teisinės ir praktinės naujovės, susijusios su nusikaltimų aukų teisių ir interesų apsauga baudžiamajame procese.</p>	<p>Apie ką?</p> <p>Kursas siekia supažindinti su intymaus partnerio smurto prieš moterį specifika.</p>	<p>Apie ką?</p> <p>Kursas naudingas visiems, kas susiduria su diskriminacija įvairiais pagrindais darbo santykiuose arba siekia padėti išspręsti tokias iškilusias problemas.</p>	<p>Apie ką?</p> <p>Šie mokymai yra naudingi visiems, kas siekia užkirsti kelią diskriminacijai darbo santykiuose arba padėti išspręsti susijusius konfliktus.</p>
	<p>Partneriai: Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Lygių galimybių plėtros centras, Nomoshiti</p>	<p>Partneriai: Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Nacionalinė LGBT* teisių organizacija LGL</p>	<p>Partneriai: Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Nacionalinė LGBT* teisių organizacija LGL</p>

Parengėme ir paskelbėme informacinę svetainę nukentejusiems.lt, kurioje pateikiama visa būtina ir naudinga informacija nuo nusikaltimų nukentėjusiems asmenims.

Nuo nusikaltimų gali nukentėti ne tik suaugę, bet ir vaikai, todėl ši svetainė pritaikyta ir jaunesniems vartotojams – vienu paspaudimu galima patekti į specialią svetainės versiją vaikams ir paaugliams. Šioje versijoje yra pateikiama informacija apie jaunimui aktualiausias nusikaltimų rūšis, saugumą internete, kas gali padėti nukentėjus nuo nusikaltimo, kaip vyksta nusikaltimo tyrimas ir teismo procesas, kokias teises turi ir kaip procese gali dalyvauti pats nukentėjęs vaikas.

Svetainėje galima rasti informaciją anglų, lenkų ir rusų kalbomis.

2018 m. rudenį vykdėme nacionalinę švietimo kampaniją, kuria siekėme informuoti visuomenę apie nukentėjusiųjų teises bei pristatyti informacinę svetainę plačiai auditorijai. Reklaminiai kampanijos standai pasirodė visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Socialinę reklamą pamatė 7 % apklaustų Lietuvos gyventojų, 34,2 % mačiusiųjų reklamą apsilankė svetainėje nukentejusiems.lt. Plakatai su informacija apie svetainę ir pagrindines nukentėjusiųjų teises buvo išplatinti policijos komisariatams.

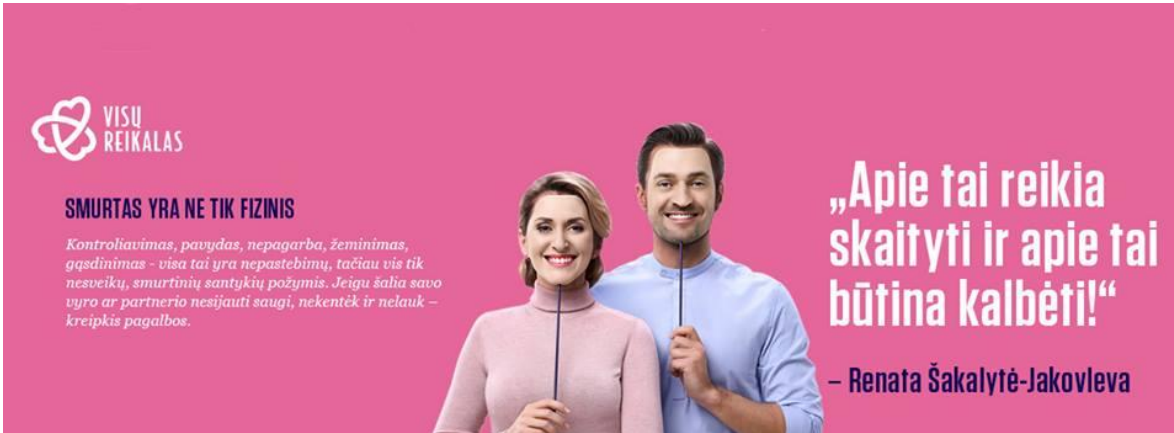

Kampanijos metu buvo išleisti ir informaciniai lankstinukai nukentėjusiesiems, pateikiantys svarbiausią informaciją apie baudžiamąjį procesą ir nukentėjusiųjų teises lengvai suprantama kalba. Iš viso buvo išleista 8000 lankstinukų lietuvių, anglų, lenkų ir rusų kalbomis, 500 lankstinukų lietuvių kalba, pritaikytų vaikams, ir 1000 lankstinukų lengvai suprantama kalba, pritaikytų žmonėms su mokymosi sunkumais. 250 lankstinukų išleista Brailio raštu žmonėms su regos sutrikimais.

Projekto metu apie nukentėjusiųjų teises ir pagrindinius poreikius baudžiamajame procese buvo apmokyti 329 pareigūnai dešimtyje Lietuvos apskričių, mokymuose dalyvavo atstovai iš visų Lietuvos savivaldybių.

Projekto „Veiksmingas nukentėjusiųjų teisių užtikrinimas“ partneriai yra Lietuvos policijos mokykla.

SOCIALINĖ KAMPANIJA „TAI IRGI SMURTAS“

VISŲ REIKALAS

SMURTAS YRA NE TIK FIZINIS

Kontroliavimas, pavydas, nepagarba, žeminimas, gąsdinimas - visa tai yra nepastebimų, tačiau vis tik nesveikų, smurtinių santykių požymis. Jeigu šalia savo vyro ar partnerio nesijauti saugi, nekentėk ir nelauk – kreipkis pagalbos.

„Apie tai reikia skaityti ir apie tai būtina kalbėti!“

– Renata Šakalytė-Jakovleva

[video klipas](#)

SOCIALINĖ KAMPANIJA „PALAIKYK“

Drauge, kaltini smurtą patyrusią draugę – palaikai nusikaltėlių.

NEKALTINK. IŠKLAUSYK. PALAIKYK.LT

*„Sunkumų yra visur. Man regis, tu čia sutirštini spalvas.“ **

* Duges žodžių citata paimta iš interviu su pagalbos ieškojusia smurtą patyrusia moterimi.

LIETUVIŲ GALIMYBŲ KONTROLIERIAUS TARYBA

VISŲ REIKALAS

Projektas iš dalies finansuojamas Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškoumo programos lėšomis.

[video klipas](#)

Projekto „Stop smurtui prieš moteris“ rėmuose buvo parengta ir publikuota ŽTSI tyrimo ataskaita „Intymaus partnerio smurtavimo apraiškos Lietuvoje – moterų perspektyva“; Parengtas ir išleistas e-kursas „Sisteminis smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje – kas tai?“; Vykdyta socialinė kampanija „Tai irgi smurtas“ – video klipai, lauko reklama, reklama socialiniuose tinkluose; Taip pat vykdyta socialinė kampanija „Palaiyk“ – video klipai, lauko reklama, reklama socialiniuose tinkluose; Parengta 10 straipsnių žurnaluose; Įvykdyta 16 mokymų specialistams (socialiniams darbuotojams, vaiko teisių apsaugos specialistams, medikams) Įvykdyti 8 renginiai apie smurtą artimoje aplinkoje kartu su „Birutės bebaimės“ komikso autorėmis.

SVETAINĖ LYGYBESPLANAI.LT

Kartu su Lygių galimybių kontrolierės tarnyba 2018 m. sukūrėme ir paskelbėme informacinę svetainę darbdaviams lygybesplanai.lt. Svetainėje pateikiama išsami informacija ir praktiniai patarimai darbdaviams, kaip užtikrinti lygias galimybes visose darbo santykių srityse – priimant į darbą, mokant atlyginimą, keliant pareigose, vertinant už darbą ir kitose. Svetainėje darbdaviai ras ir Lygybės plano bei kitų įrankių lygioms galimybėms užtikrinti pavyzdžių. Įmonės, įstaigos ir organizacijos, norinčios lyderiauti lygių galimybių srityje, kviečiamos prisijungti prie „Lygių galimybių sparnų“ standarto, liudijančio organizacijos pasiekimus užtikrinant lygias galimybes ir įvairovę.

TYRIMAI IR LEIDINIAI

[„Praktinis vadovas: Pareigūno bendravimas su nukentėjusiais“](#)

Siekiant geriau suprasti nukentėjusiuosius ir pasirinkti tinkamiausius bendravimo būdus svarbu žinoti, kaip žmogus gali reaguoti į patirtą traumuojantį įvykį – nusikalstamą veiką. Kadangi po nusikaltimo nukentėjęs asmuo bendrauja su pareigūnais, jų elgesys turi labai didelę reikšmę ir gali lemti, ar susiformuos neigiamos ilgalaikės reakcijos į patirtą smurtą. Po nusikalstamos veikos nukentėjusieji yra ypač pažeidžiami, todėl pareigūnams tenka sudėtingas ir atsakingas vaidmuo šiuo jautriu laikotarpiu, – jie gali švelninti traumos išgyvenimą arba jį reikšmingai sustiprinti. Siekdami suteikti policijos pareigūnams reikiamų žinių apie profesionalų ir jautrų bendravimą su nukentėjusiais, kartu su nacionalinių ir tarptautinių ekspertų komanda parengėme ir išleidome praktinį vadovą „Pareigūno bendravimas su nukentėjusiais“. Kadangi vadovas sulaukė daug gerų atsiliepimų ir didelės paklausos tarp pareigūnų, išleidome net du vadovo leidimus.

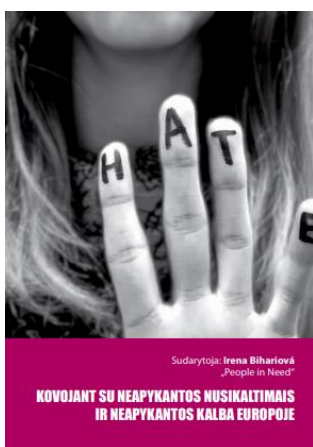

[„Po perdavimo: Europos arešto orderio praktika Lietuvoje“](#)

Surinkti duomenys rodo, kad lyginant su Europos arešto orderio (EAO) taikymo ištakomis, pradėti taikyti aukštesni proporcingumo standartai. Taip pat iš asmenų, pagal EAO perduotų į Lietuvą, rečiau nepagrįstai reikalaujama apmokėti savo ir pareigūnų kelionę. Vis dėlto ir toliau pasitaiko atvejų, kai EAO išduodamas neproporcingai: dėl mažareikšmių nusikaltimų, nepakankamai paruoštose arba net akivaizdžiai įrodymų stokojančiose bylose. Tai lemia, jog asmuo, kartais iki keleto mėnesių praleidžia suėmimo, o vėliau nesulaukia laisvės atėmimo baudmės arba apskritai yra išteisinamas.

[„Intymaus partnerio smurtavimo apraiškos Lietuvoje – moterų perspektyva“](#)

Tyrimas parodė, kad Lietuvoje mažiausiai atpažįstamas partnerio ekonominio ir seksualinio pobūdžio smurtavimas ir prievarta. Susidariusi padėtis labai susijusi su vyraujančiomis socialinėmis ir lyčių „normomis“ ir jų įtaka, taip pat su socialiai sukonstruotais vyrų ir moterų lyčių vaidmenimis. Nors šiame tyrime dalyvavusios moterys ir atpažino psichologinį smurtą, daugeliu atvejų lūžio tašku kreipiantis pagalbos vis dėlto tapo prieš jas panaudotas fizinis smurtas. Taip pat tyrimas atskleidė akivaizdžią įvairių tirtų tikslinių grupių tendenciją dėl susiklosčiusios situacijos kaltinti pačias nukentėjusias moteris. Ši problema kartu su plačiai paplitusia stigmatizacija, vyraujančiais lyčių stereotipais, patriarchaliniu kontekstu, veiksmingų ir prieinamų paslaugų stygiumi daro didelę įtaką moterų mąstymui, elgesiui ir sprendimui kreiptis (o daugeliu atvejų nesikreipti) pagalbos.

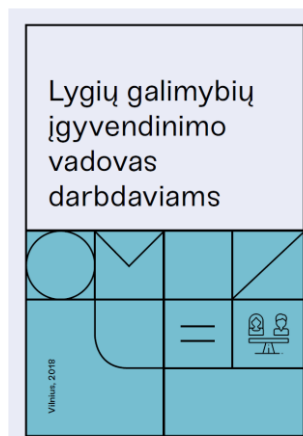

[„Kovojančios su neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalba Europoje“](#)

Iššūkis, su kuriuo susiduria visos projekte dalyvaujančios valstybės narės – neapykantos nusikaltimams ir neapykantos kalbos atvejams būdingas latentškumas (t. y. nepranešimas). Šis iššūkis, savo ruožtu patvirtina prielaidą, jog viena efektyviausių strategijų, kovojant su nepageidaujamu neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos reiškiniu, yra didinti pranešimo mechanizmų efektyvumą ir stiprinti paramos nuo neapykantos nusikaltimų nukentėjusiems asmenims sistemą.

[„Lygių galimybių įgyvendinimo vadovas darbdaviams“](#)

Kartu su Lygių galimybių kontrolierės tarnyba išleidome gerosios praktikos leidinį „Lygių galimybių įgyvendinimo vadovas darbdaviams“. Vadove pateikiama aktuali informacija ir praktiniai patarimai darbdaviams ir jų atstovams, kaip užtikrinti lygias galimybes ir nediskriminavimą įvairiose darbo santykių srityse: priimant į darbą, sudarant darbo sąlygas, suteikiant profesinio tobulėjimo galimybes, atlyginant už darbą, ir kitose. Vadove darbdaviai taip pat ras išsamių patarimų ir gerosios praktikos pavyzdžių, kaip tinkamai pritaikyti sąlygas darbuotojams, turintiems negalią. Vadovas parengtas atsižvelgiant į naujausias lygias galimybes reguliuojančių įstatymų reikalavimus.

„Apklausa kambaryje: įtariamųjų procesinės teisės Lietuvoje. Tyrimo ataskaita“

Siekiant pažvelgti, kaip įtariamųjų procesinės teisės užtikrinamos kasdienėje policijos tyrėjų praktikoje, Žmogaus teisių stebėjimo institutas atliko tyrimą, kurio metu buvo stebėtos 54 įtariamųjų apklausos, atlikti kokybiniai interviu su advokatais ir policijos tyrėjais. Tai pirmasis tokio pobūdžio tyrimas Lietuvoje. Jis leido nustatyti pagrindines sritis, kuriose egzistuoja atotrūkis tarp Baudžiamojo proceso kodekse įtvirtintų standartų ir kasdieninės praktikos. Taip pat buvo fiksuojami gerosios praktikos pavyzdžiai, parodę profesionalų dalies tyrėjų požiūrį į procesines įtariamojo teises. Lietuvoje atliktas tyrimas buvo platesnio tyrimo, vykdyto dar aštuoniose valstybėse (Austrijoje, Bulgarijoje, Ispanijoje, Italijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir Slovėnijoje) dalis.

ADVOKACIJA SAVIRAIŠKOS LAISVĖS SRITYJE

2018 m. sistemingai ir nuosekliai gynėme žodžio ir saviraiškos laisvę nuo nepagrįstų ir neproporcingų apribojimų.

Laimėjome strateginę bylą Europos Žmogaus Teisių Teisme dėl nepagrįsto saviraiškos laisvės ribojimo, kurioje atstovavome dizainerio Roberto Kalinkino kompaniją UAB „Sekmadienis“. Lietuvos institucijos nepagrįstai nubaudė kompaniją už reklamų su religines asmenybes primenančiais personažais platinimą. Uždraustuose reklaminiuose plakatuose buvo vaizduojami jaunuoliai, dėvintys dizainerio R. Kalinkino kolekcijos drabužius, bei pateikti užrašai „Jėzau, kokios Tavo kelnės!“, „Marija brangi, kokia suknelė!“ ir „Jėzau Marija, kuo čia apsirengė!“. EŽTT griežtai sukritikavo Lietuvos reklamos priežiūros institucijos ir teismų pasitelktus motyvus, neva reklamos prieštarauja visuomenės moralei. EŽTT nuomone, institucijų argumentai buvo deklaratyvūs, paviršutiniški ir nepakankamai paaiškinantys, kas konkrečiai šiose reklamose buvo įžeidū.

Teikėme pastabas Seimo komitetams dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pataisų, siekusių riboti prekybą prekėmis, kuriomis *skleidžiamas teigiamas požiūris į agresiją kitos valstybės atžvilgiu ar kitokius valstybės suverenitetą pažeidžiančius veiksmus, iškraipomi Lietuvos istoriniai faktai, menkinama Lietuvos istorija, nepriklausomybė, teritorinis vientisumas ar konstitucinė santvarka, skleidžiamas teigiamas požiūris į prievartinį valstybių sienų, nustatytų pagal tarptautinę teisę, pakeitimą*. Siūlėme nepritarti šioms pataisoms, kaip sudarančioms prielaidas nepagrįstai ribojanti saviraiškos laisvę ir neatitinkančioms iš EŽTT praktikos kylančių standartų.

Teikėme pastabas ir Vadovybės apsaugos įstatymo pataisoms, kuriomis siūlyta riboti žodžio laisvę siekiant apsaugoti valstybės pareigūnų autoritetą. Reagavome į itin pavojingas Visuomenės informavimo įstatymo pataisas, kuriomis buvo siekiama uždrausti skelbti informaciją, kuria *bandoma iškraipyti Lietuvos Respublikos istorinę atmintį, skatinamas nepasitikėjimas ir nepasitenkinimas Lietuvos valstybe ir jos institucijomis, demokratine santvarka, krašto gynyba, siekiama stiprinti tautines ir kultūrinės takoskyras, silpninti tautinę tapatybę ir pilietiškumą, silpninti piliečių ryžtą ginti savo valstybę, ar kitaip siekiama daryti*

prieš Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus nukreiptą įtaką šalies demokratijos, rinkimų procesams, partinei sistemai. Tokios pataisos būtų stipriai apribojusios teisėtą saviraišką ir žodžio laisvę, ar net uždraudusios valstybės institucijų kritiką.

Nė viena iš minėtų pataisų taip ir nebuvo priimta Seime.

2018 PRADĖTI PROJEKTAI

Pavadinimas	KANKINIMŲ PREVENCIJA: PRAKTIKA, STANDARTAI IR REGLAMENTAVIMAS RUSIJOJE, ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALYSE
Laikotarpis	2018 rugsėjis – 2019 rugpjūtis
Partneriai	„Citizens’ Watch“ (Rusija), „Civil Rights Defenders“ (Švedija), „Norwegian Helsinki Committee“ (Norvegija)
Tikslas	Projektu siekiama prisidėti prie efektyvesnės kankinimų prevencijos sistemos kūrimo Norvegijoje, Švedijoje, Lietuvoje ir Rusijoje. Šio tikslo bus siekiama suvienijant suinteresuotąsias šalis, dalijantis gerosios praktikos pavyzdžiais ir mokantis iš ekspertų. Projektu ketinama stiprinti pilietinės visuomenės gebėjimus naudoti mechanizmus, sukurtus Jungtinių Tautų žmogaus teisių apsaugos sistemoje: Konvencija prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą bei jos Papildomas protokolais.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Sudalyvauta projekto partnerių susitikime Sankt Peterburge, Rusijoje • Suorganizuota ekspertų apskritojo stalo diskusija Vilniuje • Pradėtas pažintinio vizito į Norvegiją ir Švediją organizavimas <p>https://hrmi.lt/kankinimu-prevencija-praktika-standartai-ir-reglamentavimas-rusijoje-siaures-ir-baltijos-salyse/</p>
Projektą parėmė	 Nordic Council of Ministers <p>Projektą remia Šiaurės ministrų tarybos žinių stiprinimo ir bendradarbiavimo programa</p>

Pavadinimas	POLICIJOS IR NVO BENDRADARBIAVIMAS SIEKIANT UŽKIRSTI KELIĄ NEAPYKANTOS NUSIKALTIMAMS ESTIJOJE, LATVIJOJE IR LIETUVOJE
Laikotarpis	2018 rugsėjis – 2020 rugsėjis
Partneriai	Estijos žmogaus teisių centras, Latvijos žmogaus teisių centras, Lietuvos negalios organizacijų forumas
Tikslas	Projektu siekiama stiprinti bendradarbiavimą tarp NVO ir valstybių teisėsaugos institucijų, siekiant užkirsti kelią neapykantos nusikaltimams, nukreiptiems prieš pažeidžiamas grupes Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Pažeidžiamas grupes sudaro LGBTI bendruomenė,

	<p>žmonės, turintys negalią, pabėgėliai ir migrantai. Įgyvendinant projektą, skirtingos suinteresuotos pusės bus suburtos ir turės galimybę užmegzti tvarias partnerystes ateičiai. Projektas taip pat suteiks galimybę pilietinės visuomenės organizacijoms suteikti geresnę paramą nukentėjusiems nuo neapykantos nusikaltimų, o nukentėjusieji galės lengviau pasiekti reikalingą informaciją.</p>
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Sudalyvauta projekto partnerių susitikime Rygoje • Pradėta analizė apie neapykantos nusikaltimus Lietuvoje <p>Daugiau: https://hrmi.lt/police-and-ngo-cooperation-to-combat-hate-crime-in-estonia-latvia-and-lithuania/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Komisijos teisių, lygybės ir pilietiškumo programa 2014–2020</p>

Pavadinimas	BENDRADARBIAVIMO ĮTARIAMŪJŲ TEISIŲ IKITEISMINIO TYRIMO PROCESSE STIPRINIMAS Į PRAKTIKĄ ORIENTUOTŲ TARPTAUTINIŲ MOKYMŲ ADVOKATAMS PAGALBA
Laikotarpis	2018 rugsėjis – 2020 rugsėjis
Partneriai	Katalonijos advokatų taryba (Ispanija), Žmogaus teisių gynimo centras IRIDIA (Ispanija), Mastrichto universitetas (Nyderlandai), Lenkijos vyriausioji advokatų taryba, Europos teisinės kalbos vertėjų asociacija EULITA (Belgija)
Tikslas	Tarptautinių mokymų ir internetinės platformos pagalba kelti baudžiamosios teisės srityje praktikuojančių advokatų praktines profesines kompetencijas ir skatinti advokatų iš skirtingų ES valstybių bendradarbiavimą.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Parengtas interaktyvus praktinis advokatų mokymų modulis <p>Daugiau: https://www.netpralat.eu/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą remia Europos Komisijos Teisingumo programa (2014–2020)</p>

TEŖTI PROJEKTAI

Pavadinimas	STOP SMURTUI PRIEŠ MOTERIS: NUO SĄMONINGUMO DIDINIMO IKI NULINĖS TOLERANCIJOS AUKŲ KALTINIMUI
Laikotarpis	2017 04 03 – 2019 10 02

Partneriai	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Lygių galimybių plėtros centras, „Nomoshiti iniciatyva“, Lietuvos gydytojų sąjunga (asocijuotas partneris).
Tikslas	Sukurti informaciją, skirtą tikslinėms grupėms ir įdiegti praktinius įgalinimo veiksmus, šviečiamąsias veiklas ir sąmoningumo didinimo kampaniją tam, kad visuomenė ir specialistai geriau suvoktų skirtingas smurto artimoje aplinkoje formas, nebekaltintų aukų, taip prisidedant prie nulinės tolerancijos smurtui prieš moteris ir įgalinant lyčių lygybę.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Parengta ir publikuota tyrimo ataskaita „Intymaus partnerio smurtavimo apraiškos Lietuvoje – moterų perspektyva“ • Parengtas ir išleistas e-kursas „Sistemini smurtas prieš moteris artimoje aplinkoje – kas tai?“ • Socialinė kampanija „Tai irgi smurtas“ – video klipai, lauko reklama, reklama socialiniuose tinkluose • Socialinė kampanija „Palaikyk“ – video klipai, lauko reklama, reklama socialiniuose tinkluose • Parengta 10 straipsnių žurnaluose • Įvykdyta 16 mokymų specialistams (socialiniams darbuotojams, vaiko teisių apsaugos specialistams, medikams) • Įvykdyti 8 renginiai apie smurtą artimoje aplinkoje kartu su „Birutės bebaimės“ komikso autorėmis <p>Daugiau: https://hrmi.lt/stop-smurtui/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>

Pavadinimas	POKYTIS VERSLE, VIEŠAJAME SEKTORIUJE, VISUOMENĖJE – NAUJI STANDARTAI DISKRIMINACIJOS MAŽINIMUI
Laikotarpis	2017 04 05 – 2020 04 05
Partneriai	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Lietuvos gėjų lyga
Tikslas	Sistemiškai keliant verslo, viešojo sektoriaus ir visuomenės išprusimą lygių galimybių srityje, mažinti diskriminaciją darbo rinkoje Lygių galimybių įstatyme numatytais pagrindais.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Sukurti du interaktyvūs nuotolinio mokymosi kursai, kurių metu darbuotojai ir darbdaviai gali pagilinti savo žinias diskriminacijos mažinimo srityje. • Suorganizuoti du mokymus įmonių ir įstaigų atstovams apie lygių galimybių įgyvendinimą darbo santykiuose. <p>Daugiau: https://hrmi.lt/nauji-standartai-diskriminacijos-mazinimui/</p>

<p>Projektą parėmė</p>	<p>Projektas vykdomas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397, 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.3.4-ESFA-V-426 „Diskriminacijos mažinimas“.</p> <div style="text-align: right;"> <p>Kuriame Lietuvos ateitį 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa</p> </div>
------------------------	---

<p>Pavadinimas</p>	<p>KOVOJANT SU NEAPYKANTOS NUSIKALTIMAIS IR NEAPYKANTOS KALBA</p>
<p>Laikotarpis</p>	<p>2016 11 01 – 2018 10 01</p>
<p>Partneriai</p>	<p>People in Need Slovakia (Slovakija), In IUSTITIA (Čekija), Subjective Values Foundation (Vengrija), The People for Change Foundation (Malta)</p>
<p>Tikslas</p>	<p>Šiuo projektu siekiama patobulinti paramą neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos aukoms. Dalindamiesi savo valstybių patirtimi bei mokydami vieni iš kitų projekto partneriai identifikuos geriausius pranešimo apie neapykantos nusikaltimus mechanizmus. Šio projekto tikslas – įgalinti nukentėjusius nuo neapykantos nusikaltimų bei atrasti būdus suteikti jiems tinkamiausią pagalbą.</p>
<p>Rezultatai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu su Lietuvos policijos departamento ir Europos žmogaus teisių fondo atstovais sudalyvauta tarptautiniuose mokymuose apie pagalbą nukentėjusiems nuo neapykantos nusikaltimų Prahėje. • Išleistas tarptautinis leidinys „Kovojant su neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalba Europoje“ • Vilniuje surengta apskritojo stalo diskusija „Pagalba nukentėjusiems nuo neapykantos nusikaltimų“ <p>Daugiau: https://hrmi.lt/kovojant-su-neapykantos-nusikaltimais-ir-neapykantos-kalba/</p>
<p>Projektą parėmė</p>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa</p> </div>

<p>Pavadinimas</p>	<p>VEIKSMINGAS NUKENTĖJUSIŲJŲ TEISIŲ UŽTIKRINIMAS</p>
<p>Laikotarpis</p>	<p>2017 02 01 – 2019 01 31</p>
<p>Partneriai</p>	<p>Lietuvos policijos mokykla, asocijuoti partneriai – Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra, Victim Support Europe.</p>

Tikslas	Projektu siekiama, kad teisėsaugos pareigūnai įgytų jiems reikalingų žinių ir priemonių atliepiant nukentėjusiųjų poreikius, o nukentėję asmenys baudžiamajame procese jaustųsi saugiau ir tvirčiau.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Parengta metodinė ir mokymų medžiaga pareigūnams „Pareigūno bendravimas su nukentėjusiais: praktinis vadovas“; • Apmokyti 329 policijos pareigūnai ir prokurorai; • Išdalinta 9500 lankstinukų; • Parengta informacinė svetainė nukentėjusiesiems keturiomis kalbomis, įskaitant ir svetainės versiją vaikams; • Surengta informacinė visuomenės švietimo kampanija apie nusikaltimų aukų teises. <p>Daugiau: https://hrmi.lt/pradejome-nauja-projekta-skirta-nukentejusiuju-teisems/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>

Pavadinimas	MOKYMŲ MODULIS APIE ES NUSIKALTIMŲ AUKŲ TEISIŲ DIREKTYVĄ
Laikotarpis	2016 06 01-2018 09 01
Partnerystė	Lietuva, Airija, Portugalija, Vengrija, Slovėnija
Tikslas	Organizuoti mokymus apie Direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (Nusikaltimų aukų teisių direktyva) ir taip prisidėti prie nukentėjusiųjų teisių užtikrinimo Lietuvoje.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Surengtas ekspertų darbo grupės susitikimas (<i>Multi- agency Working Group meeting</i>); • Atlikta baudžiamosios teisės praktikų apklausa apie mokymų apie nukentėjusiųjų teises poreikį Lietuvoje. • Parengta tarp-disciplininė mokymų programa, apimanti teisinius ir psichologinius modulius. • Apmokyta 20 prokurorų, 19 teisėjų ir 16 advokatų; • Parengtas nuotolinio mokymosi kursas apie ES Nusikaltimų aukų direktyvą, skirtas visiems specialistams, dirbantiems su nusikaltimų aukomis. <p>Daugiau: https://hrmi.lt/nusikaltimu-auku-direktyva-mokymai/</p>

Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>
-----------------	--

Pavadinimas	PERDAVUS ASMENĮ PAGAL EUROPOS AREŠTO ORDERĮ
Laikotarpis	2016 06 01 – 2018 03 01
Partnerystė	Lietuva, Belgija, Rumunija, Ispanija, Lenkija
Tikslas	Suvokti kaip praktikoje vyksta asmenų, perduotų pagal Europos arešto orderį, baudžiamosios bylos nagrinėjimas, įvertinti šią praktiką ES teisinių standartų kontekste ir taip prisidėti prie efektyvaus pamatinio sprendimo 2002/584/JHA dėl Europos arešto orderio įgyvendinimo.
Planuojamos veiklos	
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu su Lietuvos advokatūra surengta apskritojo stalo diskusija apie Europos arešto orderio taikymą Lietuvoje ir žmogaus teisių apsaugos problemas tokio pobūdžio bylose. • Teisminių procesų stebėjimas. • Bylų stebėsenos rezultatų analizė. <p>Daugiau: https://hrmi.lt/nusikaltimu-auku-direktyva-mokymai/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>

Pavadinimas	STOKHOLMO PROGRAMA: TEISĖS Į ADVOKATĄ IR TEISĖS Į NEMOKAMĄ TEISINĘ PAGALBĄ UŽTIKRINIMAS
Laikotarpis	2016 06 01-2018 04 01
Partnerystė	Lietuva, Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Slovėnija
Tikslas	Prisidėti prie baudžiamojo proceso garantijų stiprinimo, suteikiant advokatams (ir kitiems profesionalams žinių ir įgūdžių efektyviai taikyti ES teisės instrumentus: Direktyvą 2013/48/ES dėl teisės į advokatą ir Rekomendaciją C(2013) 8179/2 dėl teisės į nemokamą teisinę pagalbą.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Aplankyti Vilniaus miesto apylinkės ir apygardos teismai, Šiaulių, Panevėžio, Kauno ir Klaipėdos apylinkių teismai, kuriuose buvo susipažinta su išnagrinėtomis baudžiamosiomis bylomis. • Pasinaudojant bylų medžiaga buvo užpildytos 157 anketos, kurių informacija susisteminta į bendrą duomenų bazę. Surinkti duomenys bus panaudoti tolimesniuose projekto etapuose. • Nacionalinė studija, skirta įvertinti kaip teisė į advokatą ir teisė į nemokamą teisinę pagalbą yra užtikrinamos Lietuvoje. Rengiant studiją bus organizuojamos fokus grupės su teisininkais-praktikais, atliekami giluminiai interviu bei teisminių bylų analizė.

Pavadinimas	UŽTIKRINANT TVARŲ ORGANIZACIJOS VYSTYMĄSI
-------------	---

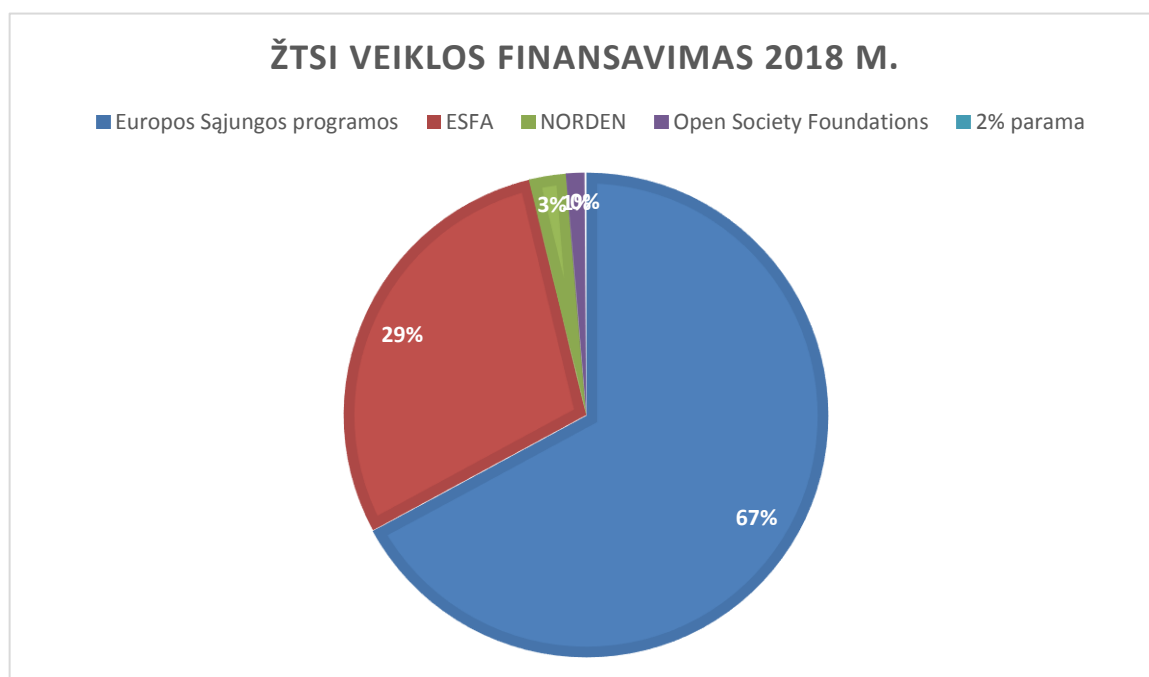
	<ul style="list-style-type: none"> • Tematinių seminarų organizavimas regionuose ir e-mokymosi kurso platformoje be-ribu.lt paleidimas. <p>Daugiau: https://hrmi.lt/stokholmo-programa-projektas/</p>
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>

Pavadinimas	POLICIJOS AREŠTINIŲ VIDUJE: ES PROCESINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMAS
Laikotarpis	2016 09 01 – 2018 12 31
Partneriai	Irish Council of Civil Liberties (Airija), Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights (Austrija), Bulgarian Helsinki Committee (Bulgarija), Rights International Spain (Ispanija), Associazione Antigone (Italija), Helsinki Foundation for Human Rights (Lenkija), The Peace Institute (Slovėnija), Association for the Defence of Human Rights in Romania – the Helsinki Committee (Rumunija), Hungarian Helsinki Committee (Vengrija)
Tikslas	Nustatyti kaip praktiškai yra įgyvendinamos įtariamųjų teisės, kai jie patenka į policijos areštines. Stebėjimo metu surinkta informacija, bus panaudota siekiant užtikrinti garantijų, nustatytų ES direktyvose dėl teisės į informaciją, teisės į vertėją, teisės į advokatą, įgyvendinimą.
Rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> • Sudalyvauta empirinio stebėjimo mokymuose tyrėjams. • Vykdytas empirinis stebėjimas, kurio metu tyrėjai tris mėnesius lankėsi Lietuvos policijos komisariatuose ir areštinėse bei dalyvavo įtariamųjų apklausose. • Parengta ir išplatinta tyrimo ataskaita, tyrimo rezultatai pristatyti tarptautinėje diskusijoje. • Valstybės institucijoms pateiktos rekomendacijos dėl vaizdo/garso įrašų apklausos metu kaip svarbios įtariamųjų teisių užtikrinimo priemonės reikalingumo.
Projektą parėmė	 <p>Projektą iš dalies remia Europos Sąjungos Teisingumo Programa</p>

Laikotarpis	2015 07 01 – 2018 07 01
Tikslas	Sustiprinti Žmogaus teisių stebėjimo instituto, kaip Europos Pilietinių Laisvių platformos nario, įgūdžius Europos Sąjungos lygmens komunikacijos ir advokacijos bei lėšų pritraukimo srityse.
Rezultatai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendinta sąmoningumo kėlimo kampanija „Šalis be vaikų namų“. 2. 2018 m. paskelbtos 125 naujienos ŽTSI svetainėje ir 77 naujienos bei žinutės tarptautiniame naujienų portale Liberties.eu. 3. Išplatinta 40 naujienlaiškių lietuvių ir anglų kalbomis. 4. Įgyvendinta organizacijos lėšų pritraukimo strategija 2015-2018 metams.
Projektą parėmė	

FINANSAVIMAS

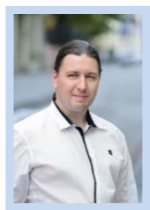
Šaltinis	Suma (Eur)
Europos Sąjungos programos	189182,97
ESFA	82197,48
NORDEN	6949,27
Open Society Foundations	3297,01
2% parama	315,6

KOMANDA

Henrikas MICKEVIČIUS
Vyriausiasis patarėjas

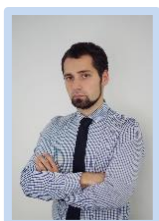
Tomas KUBILIUS
L. e. p. direktorius iki 2018 rugpjūčio. Patarėjas finansų ir valdymo klausimais

Dainius PŪRAS
Direktorius (nuo 2018 rugpjūčio)

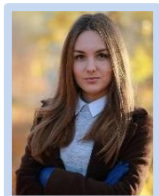
Mėta ADUTAVIČIŪTĖ
Advokacijos vadovė

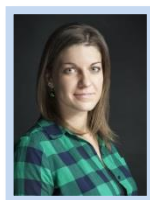
Karolis LIUTKEVIČIUS
Vyriausiasis teisininkas

Erika LEONAITĖ
Teisės programų vadovė

Kristina NORMANTAITĖ
Projektų vadovė

Ugnė GRIGAITĖ
Projektų vadovė

Mažvydas KARALIUS
Tyrėjas-konsultantas